

З В І Т

**Директора комунального закладу «Харківська гімназія №169 Харківської
міської ради Харківської області»**

Щербакова Олександра Федоровича за 2020/2021 навчальний рік

Аналіз результатів діяльності Харківської гімназії № 169

за підсумками 2020/2021 навчального року, визначення цілей та завдань

на 2021/2022 навчальний рік.

Відповідно до створеного річного плану-моніторингу педагогічної діяльності науково-методична робота здійснювалась у напрямках усвідомлення реформування освіти, підвищення методологічної та професійної компетентності, розвитку інтелектуальних та творчих здібностей учнів.

Нова українська школа диктує сьогодні нові підходи до підготовки учнів початкової школи. Пріоритетними стає всебічний розвиток особистості дитини, оволодіння ключовими та предметними компетентностями, наскрізними вміннями, необхідними життєвими і соціальними навичками, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві. Керуючись завданнями сьогодення, кафедра початкового навчання, розвитку та виховання Харківської гімназії № 169 продовжила роботу над проблемним питанням: «Удосконалення методичної компетентності вчителя шляхом впровадження інноваційних технологій».

Завданнями кафедри у 2020/2021 навчальному році були:

- упровадження Державного стандарту початкової освіти;
- забезпечення своєчасного вивчення нормативних документів;
- використання інноваційних технологій навчання з метою формування ключових, предметних компетентностей, наскрізних умінь;

- підвищення якості знань учнів;
- створення атмосфери доброзичливості, ситуації успіху для кожного з учнів;
- підвищення професійного рівня педагогів.

Протягом 2020/2021 навчального року відбулося 4 засідання кафедри.

На першому засіданні проаналізовано звіт про роботу кафедри за 2019/2020 н. р. та затверджено план роботи кафедри на 2020/2021 н. р.

Учителі опрацювали інструктивно-методичні матеріали МОН України, обговорили пріоритетні завдання на 2020/2021 н. р.

На другому засіданні було розглянуто такі питання:

- новини з тематики курсів вебінарів;
- обмін досвідом «НУШ»;
- перші сходинки разом з учнями третіх класів;
- формувальне оцінювання в НУШ.

На третьому засіданні розглянуто такі проблеми:

- «Педагогіка партнерства в умовах НУШ» (у формі тренінгу);
- підсумки навчальної діяльності учнів початкових класів за перший семестр.

Упродовж начального року було проведено консультації для тренерів України з питань реалізації програми НПП «Інтелект України». Підготовлені матеріали щодо курсів підвищення кваліфікації вчителів 1-х, 2-х класів Харкова, Харківської області, Києва, Чернівців.

За 2020/2021 н. р. успішно пройшли атестацію Сєверіна О. В., Доценко Ю. В., Бобровська С. В., які підтвердили категорію «Спеціаліст вищої категорії» та звання «Учитель-методист», «Старший учитель», Щербакова Т. М. «Інтелект України», якій присвоєну кваліфікаційну категорію «Спеціаліст II категорії».

Кафедра початкового навчання, розвитку та виховання співпрацювала, а саме з кафедрою «Теорії і методики професійної освіти», з науковцями ХНПУ ім. Григорія Сковороди. Здійснювала роботу учителів, коуч-тренерів з питань реалізації програми НПП «ІУ» у ЗЗСО України. Були проведені в онлайн режимі конференції для учителів 1, 2, 3-х класів з питань формування оцінювання, реалізації програми ЯПС у другому класі; цикл конференцій з питань навчання математиці та формування математичних компетенцій.

Протягом навчального року молодші школярі брали участь у різноманітних конкурсах. Це:

- конкурс знавців рідної мови ім. Петра Яцика;
- міжнародний математичний конкурс «Кенгуру»;
- всеукраїнський природничий інтерактивний конкурс «Колосок»;
- всеукраїнський українознавчий конкурс «Соняшник».

За результатами яких учні досягли позитивних результатів й отримали дипломи різних ступенів. Плідна взаємодія всіх ланок співпраці дала змогу вчителям та учням початкових класів бути активними учасниками заходів до Дня Гідності та Свободи в Україні, Дня Соборності, Дня Землі, Дня матері, Дня вишиванки. Колектив учителів кафедри розвиває допитливість дітей, їх пізнавальну активність, тобто формує всебічно розвинену особистість школяра.

Проаналізувавши рівень методичної роботи з реалізації науково-методичної проблеми можна сказати, що упровадження інноваційних технологій у методичну роботу позитивно позначилося на формуванні професійної майстерності педагогів, створило сприятливі умови для розвитку творчого потенціалу педагогів, їх саморозвитку і самовдосконалення.

Протягом навчального року педколектив ХГ №169 продовжував роботу над науково-методичною темою “Управління навчальним процесом на основі людиноцентристського, компетентнісного підходів та освітнього моніторингу”.

Учителями ХГ №169 було обрано відповідні методичні теми власної педагогічної діяльності, але слід зазначити про недостатню звітність їх виконання та обговорення результатів на засіданнях кафедр і методичних об'єднаннях.

У ХГ №169 протягом навчального року здійснювався моніторинг якості навчального процесу на різних рівнях управління.

На педагогічному рівні найбільш якісно і системно ця робота проводилася учителями кафедри природничих наук (зав. каф. Косилова В.О.), чий досвід слід поширити для відстеження та фіксації результатів навчального процесу з інших базових дисциплін.

На адміністративному рівні обробка та аналіз результатів моніторингу рівня навчальних досягнень учнів здійснюється за підсумками семестрів. На основі інформаційної бази (зведених електронних таблиць та діаграм) робилися висновки про якість навчання з окремих предметів та школи в цілому, якість навчання в окремих учнівських (класних) колективах, паралелях, тощо. Поряд з тим слід зазначити, що рядом учителів необхідна інформація надавалася невчасно, що робило регулювання навчального процесу неоперативним.

У 2020/2021 н.р. педагогічними працівниками ХГ №169 було проведено 8 районних педагогічних заходів, а саме:

- Районний рівень
  - Практичний семінар для заступників директорів з ВР Шевченківського району.
Тема: « Рефреймінг в житті педагога. Формування творчого, позитивного мислення, використання на практиці техніки рефреймінгу в умовах освітнього процесу ».
Керівник: Пліш-Міщенко О.В., учитель вищої категорії.
  - Районне методичне об'єднання вчителів фізичної культури Шевченківського району.
Керівник: Черніков С.В., учитель вищої категорії, учитель-методист, керівник РМО.

- Практичний семінар для вчителів географії Шевченківського району.

Тема: " Класифікація та методи розв'язування практичних завдань зовнішнього незалежного оцінювання з географії".

Керівник: Цацко О.П., учитель вищої категорії, учитель-методист.
- Практичний семінар для вчителів математики Шевченківського району

Тема: " Дидактичні ігри на уроках математики ".

Керівник: Косілова В.О., учитель вищої категорії; Безкоровайная С.М., учитель вищої категорії.
- Круглий стіл для вчителів історії Шевченківського району.

Тема: «Нові підходи у викладанні історії»

Керівник: Гречана Т.А., учитель вищої категорії, учитель-методист.
- Практичний семінар для вчителів історії Шевченківського району

Тема: " Ефективні методи та прийоми навчання на уроках історії".

Керівник: Пліш0Міщенко О.В., учитель вищої категорії.
- Практичний семінар для вчителів української мови та літератури Шевченківського району

Тема: " Прийоми та способи формування критичного мислення й мовленнєвої компетентності школярів. Особливості викладання української мови в межах Всеукраїнського науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» як альтернативної освітньої програми".

Керівник: Дроф'як С.М., учитель вищої категорії; Олексієнко Г.Й., учитель вищої категорії, учитель-методист.
- Практичний семінар для вчителів початкової школи Шевченківського району

Тема: " Теоретико-методичні засади реалізації цілей і завдань Нової української школи в межах науково-педагогічного проекту «Інтелект України»".

Керівник: Сєверіна О.В., учитель вищої категорії, Бобровська С.В., учитель вищої категорії, Доценко Ю.В, учитель вищої категорії.

- Практичний семінар для вчителів англійської мови Шевченківського району

Тема: " Дистанційне навчання іноземної мови. Використання технологій дистанційного навчання під час освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти."

Керівник: Гюльмамедова М.М., учитель вищої категорії; Мироненко О.С., учитель I категорії.

- Всеукраїнський рівень
  - Онлайн курси з підготовки тренерів, що працюють за Всеукраїнським науково-педагогічним проектом «Інтелект України» у 2020/2021 н.р.

Слід зазначити високий рівень організації та змістовну якість проведених педагогічних заходів.

У 2020/2021 н.р. педагогічний колектив ХГ № 169 продовжував реалізовувати Всеукраїнський науково-педагогічний проект «Інтелект України». Були проведені науково-практичні семінари Всеукраїнського рівня за темами проекту. Крім заходів, які проводилися на базі ХГ № 169, були проведені методичні наради, консультації за межами Харкова, в регіонах України. У червні та серпні 2020 р. було організовано та проведено в дистанційному форматі для регіонів України курси підготовки учителів початкових та середніх класів до роботи в межах проекту «Інтелект України».

У 2020/2021 н.р. проводилася консультативна робота з молодими та малодосвідченими вчителями з питань підготовки та реалізації навчального процесу.

У напрямку роботи із здібними та обдарованими дітьми була організована робота з підготовки та участі у конкурсах, олімпіадах та турнірах різного рівня.

Протягом 2020/2021 навчального року учні ХГ №169 брали участь у Всеукраїнських олімпіадах з базових дисциплін та конкурсі-захисті науково-дослідних робіт МАН. Переможцями Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін стали: на II етапі – 43 учня, а саме: I місце – 7 учнів, II місце – 11 учнів, III місце – 25 учнів; III та IV не проводилися; переможці конкурсу-захисту МАН на районному рівні – 2 учні (Лазорко Маским, I місце, секція філософія, Опейда Станіслав, I місце, секція геологія); переможці конкурсу-захисту МАН на обласному рівні – 1 учень (Лазорко Маским., I місце, секція філософія), Опейда Станіслав, III місце на III (Всеукраїнський) етап у склад команди Харківської області було обрано 1 учня; призерами та переможцями в конкурсах та турнірах різного рівня (Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка для учнів 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика для учнів 3-4 класів, Міський конкурс знавців української мови для учнів 8-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, Всеукраїнський інтерактивний природничий конкурс «Колосок-осінній - 2020», Всеукраїнський інтерактивний природничий конкурс «Колосок-весняний - 2021», Міжнародний конкурс інформатики та комп'ютерної вправності «Бобер-2020» та інші) стали 293 учня.

Показниками якості організації та здійснення навчально-виховного процесу є також результати, які були отримані випускниками гімназії під час проходження зовнішнього незалежного оцінювання. Результати учнів ХГ № 169 у ЗНО-2021 в розрізі кожного предмета такі: з **української мови та літератури**: від 100 до 120 балів – 10,42% учнів, від 120 до 140 балів – 6,25% учнів, від 140 до 160 – 20,83 % учнів, від 160 до 180 – 29,17% учнів, від 180 до 200 – 33,33% учнів; з **української мови**: від 100 до 120 балів – 5,26% учнів, від 120 до 140 балів – 5,26% учнів, від 140 до 160 – 11,84 % учнів, від 160 до 180 – 34,21% учнів, від 180 до 200 – 43,42% учнів; з **англійської мови**: від 100 до 120 балів – 1,64% учнів, від 120 до 140 балів – 3,28% учнів, від 140 до 160 – 19,67 %

учнів, від 160 до 180 – 22,95% учнів, від 180 до 200 – 52,46% учнів; з **історії України** від 100 до 120 балів – 0% учнів, від 120 до 140 балів – 22,73% учнів, від 140 до 160 – 31,82 % учнів, від 160 до 180 – 22,73% учнів, від 180 до 200 – 18,18% учнів; з **математики**: від 100 до 120 балів – 4,62% учнів, від 120 до 140 балів – 10,77% учнів, від 140 до 160 – 16,92 % учнів, від 160 до 180 – 30,77% учнів, від 180 до 200 – 33,85% учнів; з **біології**: від 100 до 120 балів – 0% учнів, від 120 до 140 балів – 11,76% учнів, від 140 до 160 – 35,29 % учнів, від 160 до 180 – 17,65% учнів, від 180 до 200 – 35,29% учнів; з **географії**: від 100 до 120 балів – 16,67% учнів, від 120 до 140 балів – 0% учнів, від 140 до 160 – 25,0 % учнів, від 160 до 180 – 33,33% учнів, від 180 до 200 – 25,0% учнів; з **фізики**: від 100 до 120 балів – 0% учнів, від 120 до 140 балів – 14,29% учнів, від 140 до 160 – 7,14 % учнів, від 160 до 180 – 28,57% учнів, від 180 до 200 – 50,00% учнів, з **хімії**: від 100 до 120 балів – 0% учнів, від 120 до 140 балів – 0% учнів, від 140 до 160 – 00,00 % учнів, від 160 до 180 – 0,00% учнів, від 180 до 200 – 0,00% учнів. Не склали ЗНО з математики 3 учня, з історії України – 1 учень. За результатами ЗНО-2021 КЗ «ХГ № 169» у загальноукраїнському рейтингу посіла 123 місце. За окремими предметами у **кращі 200 шкіл України гімназія потрапила по таким предметам: українська мова – 154 місце, математика – 147 місце, фізика – 26 місце, англійська мова – 85 місце.**

На виконання плану-графіка підвищення кваліфікації керівних кадрів та педагогічних працівників навчальних закладів області на 2020/2021 навчальний рік курси підвищення кваліфікації пройшли всі педпрацівники та керівники гімназії.

Протягом 2020/2021 навчального року пройшли атестацію 19 членів педагогічного колективу ХГ №169, серед яких: підтверджено відповідність категорії спеціаліст I категорії – 2 учителям, вищої категорії – 10 учителям, підтверджено звання підтверджено звання «Старший учитель» - 2 учителям, підтверджено звання підтверджено звання «Учитель-методист» - 4 учителям, встановлено відповідність категорії спеціаліст II категорії – 1 учителю, спеціаліст вищої категорії – 4 учителям, встановлено відповідність категорії спеціаліст I категорії вихователь ГПД – 2 учителям.

Учителями Мартиною С.В., Араловою Ю.В., Бобровською С.В., Калиновською Г.О., Дроф'як С.М., Боарь М.С., Новожиловою Н.М., Скибою С.Б., Щербаковою О.О., Цацко О.П., Бондаренко М.В., Косіловою В.О. підготовлено до друку навчальні посібники з різних навчальних предметів для вчителів та учнів.

У 2020/2021 н. р. педагогічні працівники ХГ № 169 взяли участь у районному фестивалі освітян Харківщини «Калейдоскоп педагогічних знахідок» у номінації «Фізика та астрономія». На конкурс було подано 1 роботу.

Організація науково-методичної роботи здійснювалась через діяльність науково-предметних кафедр, яку в цілому можна визначити як задовільну. Але слід зазначити такі недоліки:

- недостатньо чітка організація проведення предметних тижнів;
- слабкий зв'язок між науково-предметними кафедрами гімназії та кафедрою початкового навчання, що не сприяє наступності навчального процесу в гімназії;
- несвоєчасне оформлення ділової документації.

Протягом навчального року здійснювалась робота з діагностування рівня загального розвитку на перехідних вікових етапах. Ця робота була проведена на рівні дитячий садок-початкова школа (Щербакова О.О., Булахова Л.М.)

У 2020/2021 навчальному році виховна робота в гімназії була спрямована на реалізацію загальношкільної виховної теми: «Створення єдиного виховного простору як ресурсу розвитку особистості в контексті реалізації основних орієнтирів виховання» і проводилась відповідно до реалізації Концепції державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988, Статуту гімназії, річного плану роботи школи на 2020/2021 навчальний рік. Виховна робота була спрямована на виконання Законів України „Про освіту”, „Про загальну середню освіту”, «Про позашкільну освіту», Національної програми правової освіти та

Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 29 липня 2019 року № 1038; програми «Нова українська школа» у поступі до цінностей», яка розглянута та затверджена Вченими Радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року) та Інституту модернізації змісту освіти (протокол № 7 від 26 вересня 2018 року); Конвенції ООН про права дитини. Ключовими нормативними документами у сфері освітньої політики щодо виховання є наказ МОН № 1243 від 31.10.2011, яким затверджено "Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України", як важлива умова комплексного впливу на особистість, підвищення ролі освіти в розбудові й зміцненні української державності та утвердженні національної єдності.

На основі цих нормативно-правових документів у гімназії функціонувала виховна система школи як цілісна структура, яка сприяє успішній діяльності виховання, відбувалося моральне становлення учнів, формування в них творчого мислення, відповідальності. На сьогоднішній день в гімназії склалася система виховної роботи, яка на принципах гуманізму, демократизму, єдності сім'ї та школи, спадкоємності поколінь забезпечує здійснення національного виховання, спонукає до утвердження педагогіки особистості, сприяє формуванню в учнів навичок самоосвіти, самоаналізу, допомагає учням розвивати індивідуальні здібності, творчі задатки, самовизначитись та самореалізуватись.

Основна увага приділяється формуванню громадянина-патріота України, створенню умов для самореалізації особистості учня, відповідно до його здібностей, виховання громадянина з демократичним світоглядом і культурою, формування в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я, належних гігієнічних навичок і засад здорового способу життя.

Головне завдання гімназії – так побудувати виховну діяльність, щоб сама її організація, шкільне середовище виховували дітей глибоке розуміння історії свого народу, національної ідентичності, самобутності. Виховна робота була направлена на створення сприятливих умов для всебічного розвитку дітей на

кожному з вікових етапів, їх адаптації в соціумі, формування демократичного світогляду, ціннісних орієнтирів, засвоєння морально - етичних норм, сприйняття власної індивідуальності, впевненості в собі, на усвідомленому виборі здорового способу життя, на осмислення самовизначення у виборі професії, на пропаганду духовних надбань українського народу, на виховання любові до рідної землі, мови, на формування правової культури, негативного ставлення до протиправних діянь, розвиток учнівського самоврядування, співпрацю з батьками, з закладами охорони здоров'я та громадськими організаціями.

Система виховної роботи в гімназії

Завдання виховної системи:

- Виховувати дитину як громадянина країни, національно свідомого, життєво і соціально компетентного, здатного здійснювати самостійний вибір і приймати відповідні рішення у життєвих ситуаціях.
- Сприяти зростанню творчого духовного потенціалу особистості, розкриттю здібностей на кожному з виховних етапів.
- Розвивати дитяче самоврядування як осередок самореалізації громадянського виховання.

- Стимулювати саморозвиток, самовиховання, самоосвіту учнів та розвиток їх життєтворчої компетентності через участь у реалізації проектів соціального та благодійного напрямків.

- Створювати умови для розвитку життєтворчої компетентності учнів.
- Впроваджувати оптимальні методи, форми, засоби, що сприяють формуванню в учнівській молоді основ життєтворчості; розширення можливостей компетентного вибору особистістю свого життєвого шляху

- Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання.
- Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації.

Для реалізації цих завдань у гімназії розроблений план виховної роботи освітнього закладу та плани роботи класних керівників. Цій план охоплює всі напрямки виховання: патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, фізичне, екологічне, превентивне та включають у себе календарні, традиційні шкільні свята, заходи, конкурси, міські заходи щодо втілення національної програми «Діти України», «Комплексної програми профілактики злочинності і бездоглядності», «Програми профілактики ВІЛ-інфекції», заходи щодо зміцнення моральності та утвердження здорового способу життя та ін.

Виховна система гімназії базується на принципах, що визначають основні вимоги до процесу виховання особистості учня, до його змісту, організацій, форм, методів та прийомів.

Принципи виховної системи школи:

- принцип гуманізації і демократизації виховного процесу
- принцип зв'язку виховання з реальним життям
- виховання особистості в колективі в ході спільної діяльності
- єдність вимог і поваги до особистості
- послідовність, систематичність і єдність виховних впливів.

Виховна робота реалізується за такими **напрямами**:

- Виховання громадянської свідомості через учнівське самоврядування, формування активної життєвої позиції.
- Виховання правової культури та профілактика правопорушень.

- Фізичне виховання та пропаганда здорового та безпечного способу життя.

Психологічна підтримка учнів та вихованців.

- Національно-патріотичне виховання.
- Екологічне виховання.
- Моральне виховання.
- Родинне виховання.
- Художньо-естетичне виховання.
- Розвиток творчих здібностей учнів.

Виховна робота була спрямована на реалізацію календарних, традиційних свят, конкурсів, заходів щодо втілення «Основних орієнтирів виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів»

- ціннісне ставлення до себе;
- ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей;
- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави;
- ціннісне ставлення до праці;
- ціннісне ставлення до природи;
- ціннісне ставлення до культури і мистецтва

Система виховної роботи гімназії забезпечує:

- активне залучення до процесу виховання батьківської громадськості;
- організацію методичної роботи з актуальних проблем виховання з педагогами, класними керівниками;
- розвиток активності школярів у різних видах діяльності та творчий розвиток здібностей, інтересів особистості у позашкільній діяльності;
- гуртування учнівських колективів навколо організації колективних творчих справ, участь у проектах;
- соціальну захищеність і підтримку учнів;
- співпрацю з дитячими молодіжними та громадськими організаціями, об'єднаннями, колективами;
- співробітництво з правоохоронними органами, соціальними службами з питань організації правової освіти, профілактичної роботи серед школярів;
- концентрацію сил педагогічного колективу за пріоритетними напрямками виховної роботи.

Система виховної роботи спрямована на створення умов для розвитку та самореалізації особистості кожного учня. Пошук сучасних шляхів і засобів виховання школярів здійснюється на засадах педагогіки творчості і становить одну із найактуальніших проблем навчально-виховного процесу.

Серцевиною виховного процесу є особистість: її нахили, здібності, потреби, інтереси, соціальний досвід, самовідданість, характер.

Результатом виховної діяльності закладу є створення сучасної моделі випускника – людини, готової до самоосвіти, самовизначення та самореалізації у дорослому житті.

Для керування виховним процесом в школі створено методичне об'єднання класних керівників (керівник – Спесива І.В.)

Методичне об'єднання класних керівників - структурний підрозділ внутрішньо -шкільної системи керування виховним процесом, який координує науково-методичну та організаційну роботу класних керівників.

Основні завдання шкільного методичного об'єднання класних керівників:

- підвищення теоретичного, науково-методичного рівня підготовки класних керівників із питань психології та педагогіки;
- забезпечення виконання єдиних принципів підходів до виховання й соціалізації учнів;
- озброєння класних керівників сучасними виховними технологіями та знанням сучасних форм і методів роботи;
- вивчення, узагальнення та використання передового педагогічного досвіду роботи класних керівників;
- координування планування, організації та педагогічного аналізу виховних заходів класних колективів;
- сприяння становленню й розвитку системи виховної роботи класних керівників.

Функції шкільного методичного об'єднання класних керівників:

- організує колективне планування і колективний аналіз життєдіяльності класних колективів;
- координує виховну діяльність класних колективів та організує їхню взаємодію в педагогічному процесі;
- планує і постійно коригує принципи виховання та соціалізації учнів;
- організує вивчення та запровадження класними керівниками сучасних технологій виховання, форм і методів виховної роботи;
- обговорює соціально-педагогічні програми класних керівників і творчих груп педагогів, матеріалами узагальнення передового досвіду роботи класних керівників, матеріалами атестації класних керівників;
- оцінює роботу членів об'єднання, клопочеться перед адміністрацією школи про заохочення класних керівників.

Структура виховної роботи гімназії включає в себе і взаємодію школи з найближчим до неї середовищем на рівні сімей учнів: з батьками й особами, що їх замінюють, акцентуючи увагу на питаннях соціалізації дітей і молоді в тому чи іншому аспекті.

Упродовж року в гімназії видано такі розпорядчо-інструктивні накази з виховної роботи: «Про запобігання дитячому травматизму серед учнів та вихованців під час проведення освітнього процесу у 2020/2021 навчальному році», «Про організацію роботи з профілактики злочинності та правопорушень серед учнів школи у 2020/2021 н.р.», «Про призначення з числа педагогічних працівників відповідального за роботу ради профілактики правопорушень серед учнів», «Про аналіз роботи у першому семестрі 2020/21 н.р. щодо профілактичної роботи з попередження правопорушень і злочинів серед неповнолітніх у КЗ «ХГ № 169» Шевченківського району», Про організацію роботи КЗ «ХГ № 169» з правової освіти у 2020/21 н.р.», «Про підсумки місячника безпеки життєдіяльності й тижня дорожнього руху «Увага! Діти на дорозі», «Про організацію роботи Ради профілактики правопорушень», «Про організацію виховної роботи в школі у 2020/2021 навчальному році», «Про роботу з дітьми пільгового контингенту у 2020/2021 навчальному році», «Про збереження життя і здоров'я учнів, попередження дитячого травматизму під час канікул 2020/2021 навчального року», «Про безпеку життєдіяльності учасників освітнього процесу під час зимових канікул 2020/2021 навчального року», «Про підсумки організації виховної роботи в школі за 2020/2021 навчального року», «Про підготовку та проведення Тижня безпеки дорожнього руху», Про активізацію в КЗ «ХГ № 169» профілактичної роботи щодо попередження жорстокості та насильства в учнівському середовищі в 2020/2021 навчальному році»,

«Про проведення обліку продовження навчання та працевлаштування випускників 9-х, 11-х класів 2021 року.

Виховна робота в школі носить плановий, цілеспрямований характер. Цьому свідчить комплекс актуальних питань, які розглядалися на нарадах при директорові, нарадах при заступникові з навчально-виховної роботи, малих педрадах, педрадах, серед яких:

- Про роботу щодо попередження правопорушень та злочинності серед учнів
- Про організацію та проведення осінніх канікул 2020 року

- Про стан виховної роботи в школі за I семестр 2020/2021 навчального року
- Про роботу гімназії по застереженню від дитячого травматизму в період зимових канікул 2020/2021 навчального року
- Про стан роботи з дітьми пільгового контингенту.
- Про організацію та проведення весняних канікул 2021 року
- Про роботу з дітьми, схильними до правопорушень. Реалізація комплексної програми попередження злочинності (листопад)

У 2020/2021 навчальному році у гімназії було проведено **щорічні виховні заходи**: свято Першого дзвоника; День миру; День вчителя, заходи до Дня Святого Миколая; новорічні та різдвяні свята для учнів 1-11 класів, заходи до дня Соборності України, «Пам'ятай за Крути», до Дня св. Валентина, до Дня рідної мови (але враховуючи обмеження, пов'язані з пандемією), зустрічі з юристами, з поліцією в межах діючого проєкту «Шкільний офіцер поліції»; місячник «Увага! Діти на дорозі!»; День знань з основ безпеки життєдіяльності; Всеукраїнський тиждень безпеки дорожнього руху; зустрічі з представниками ювенальної превенції тощо.

На належному рівні проводилася **патріотична, правовиховна робота** та робота з протидії усім видам насильства. У школі заплановано і проведено: уроки мужності; благодійні акції «Діти дітям»; «Подари надіжду другому» акція «16 днів без насильства»; Всеукраїнський тиждень права; зустріч з представниками ювенальної превенції; диспут «Як захистити себе від насильства».

В рамках Всеукраїнського тижня **правового виховання** дітей та учнівської молоді класні керівники провели Всеукраїнський урок в 1-11 класах на тему «Права людини» з нагоди проголошення Загальної декларації прав людини, урок-презентація власних проєктів «Права і свободи людини та громадянина», просвітницька вікторина «Права дитини на здоров'я», диспут «Кримінальний кодекс. Правопорушення і підліток», п'ятихвилинка «Чи знаєш ти свої права? Чи виконуєш ти свої обов'язки?».

Були проведені батьківські збори з порядком денним: «Профілактика булінгу у шкільному та класному середовищі» (6-Б кл.).

З метою **формування здорового способу життя**, забезпечення повноцінного розвитку дітей організована робота з попередження дитячого травматизму, створено комісію з розслідування нещасних випадків, ведеться «Журнал реєстрації нещасних випадків, що трапились з учнями школи».

Аналіз роботи з попередження дитячого травматизму проводиться два рази на рік. З метою збереження життя та здоров'я учнів учителями-предметниками проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності під час проведення лабораторних та практичних робіт, записи про які відмічаються у спеціальних та класних журналах. Особлива увага збереження життя та здоров'я дітей приділяється на уроках фізкультури.

На сьогодні, в основі сучасної ідеології фізкультурно-оздоровчої та фізкультурно-спортивної діяльності є: здоровий спосіб життя; цілеспрямована рухова активність; формування моральної та матеріальної відповідальності кожної особистості за стан здоров'я і способу життя; спрямування системи фізичного виховання на конкретну дитину з урахуванням потреб, цінностей, природних здібностей та характеру діяльності.

Педагогічний колектив гімназії ознайомлений з результатами обстежень учнів, стан здоров'я кожної дитини враховується під час навантаження на уроках та в позаурочний час.

Дирекцією гімназії, медпрацівниками здійснюється систематичний контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог освітнього процесу, видано відповідні накази по школі. У рамках тижня здоров'я проведено виховні години на тему: «Молодь за здоровий спосіб життя», «Здоров'я – запорука добробуту й щасливого життя», «Скільки коштує здоров'я», «Бережіть здоров'я з молодю», «Паління шкідлива і небезпечна звичка», «Наркотичні речовини, небезпека їх вживання».

На виконання методичних рекомендацій Міністерства освіти та науки України у школі проведений Тиждень безпеки дорожнього руху. Класними керівниками були проведені бесіди з правил дорожнього руху; «Дорожня

азбука». Відповідно до плану роботи проводяться лекції щодо запобігання поширенню алкоголізму, наркоманії, тютюнопаління, ВІЛ-інфекції, СНІДу.

З метою формування екологічної культури учнів створено систему **екологічної освіти та виховання**. На базі гімназії проводяться різноманітні дидактичні ігри, організовано різні форми роботи із використанням спеціальних карток, малюнків, таблиць, книжок екологічного змісту. У гімназії учні набувають екологічних знань у процесі вивчення природознавства, біології, географії, хімії, фізики та інших дисциплін, а також у різних формах позакласної роботи, суспільно-корисної праці, класні керівники постійно проводять виховні бесіди щодо збереження природи, власного здоров'я, тощо. У школі під час проведення Дня Землі, Дня охорони навколишнього середовища були проведені різноманітні заходи: бесіда «Матінка-Земля», виставка учнівських робіт з екологічних питань, захист дослідницьких проєктів «Енергозбереження – вимога часу», «Зміни клімату: причини та наслідки».

Щоденно контролювався **стан відвідування учнями занять**, щомісяця проводилися рейди з профілактики правопорушень та злочинності серед учнів: „Урок”, «Ні!» запізненням». Систематично проводилася робота проти запізнення учнів до школи: бесіди з учнями, батьками. Батьки учнів, які порушують Статут гімназії, запрошувалися на індивідуальні бесіди та офіційно попереджались про наслідки таких порушень.

Питання **безпеки життєдіяльності**, створення належних санітарно-гігієнічних умов та **профілактика травматизму** є одним із найважливіших у роботі освітнього закладу. У гімназії забезпечено безпечні та нешкідливі умови навчання, фізичного розвитку та зміцнення здоров'я, режиму роботи, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження та зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів і вихованців.

В школі дана робота проводилась за наступними напрямками:

- створення безпечних умов праці та навчання;
- документальне оформлення роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності;
- систематичне навчання учнів та працівників освітнього закладу безпеці праці та життєдіяльності;

- профілактика нещасних випадків;
- робота з учнями в позаурочний час (виховні години);
- інформаційно-агітаційна діяльність та просвітницька робота;
- робота з батьківською громадськістю;
- контроль за дотриманням вимог чинного законодавства з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Гімназія забезпечена інструкціями з техніки безпеки, охорони життя і здоров'я здобувачів освіти загального характеру у з предметів підвищеної небезпеки. Розроблені і затверджені в установленому порядку загальношкільні заходи і план роботи з профілактики дитячого травматизму. Кожним класним керівником розроблено комплект бесід із безпеки життєдіяльності для свого класу. Бесіди на навчальний рік було складено відповідно до поданих тем:

- Безпека в побуті (опіки, отруєння, безпека з вогнем, побутова хімія і т.д.).
- Безпека на ігрових, спортмайданчиках (рухливі ігри, спортінвентар).
- Безпека перебування в школі.
- Безпека перебування біля водоймищ.
- Дорожньо-транспортний травматизм.
- Пожежна безпека.
- Електротравматизм та його попередження.
- Безпека в надзвичайних ситуаціях.
- Безпека праці.
- Особиста гігієна та здоровий спосіб життя.

Життя людини – найдорожча цінність (попередження суїцидальної поведінки дітей). Дані бесіди сплановано також у планах виховної роботи класних керівників. Перед канікулами проводиться комплексна бесіда з безпеки життєдіяльності. Класні керівники проводить цю бесіду в останній день перед канікулами.

На відповідних сторінках класного журналу, ведеться облік проведення бесід, інструктажів, заходів з безпеки життєдіяльності. Позапланові бесіди проводиться класними керівниками тоді, коли видано наказ по школі, відповідно до якого й необхідно провести дану бесіду. У школі проводиться

системний і постійний контроль за проведенням зазначених бесід та інструктажів. З метою попередження дитячого дорожньо-транспортного травматизму, узагальнення та розповсюдження кращих форм і методів профілактичної роботи серед дітей, прищеплення навичок безпечної поведінки на дорозі, запобігання випадків травмування дітей в автопригодах під час руху в школі був проведений Тиждень безпеки дорожнього руху «Увага! Діти на дорозі». З метою попередження травматизму невиробничого характеру класні керівники проводять практичні заняття, зустрічі з медичними працівниками. На батьківських зборах був повторений алгоритм дій у разі виникнення нещасних випадків з дітьми, підтримується зв'язок з батьками з питань профілактики дитячого побутового травматизму. У класних кімнатах та кабінеті основ здоров'я поновлені куточки з безпеки життєдіяльності учнів.

Значне місце у виховному процесі школи займає діяльність, спрямована на **морально-правову освіту** учнів. Робота щодо правового виховання учнів проводиться згідно з річним планом, планом спільної роботи школи з Сектором ювенальної превенції Шевченківського району ВП ГУНП в Харківській області та алгоритмом роботи з дітьми, що потребують підвищеної педагогічної уваги. З метою профілактики правопорушень серед учнівської молоді в школі працює Рада профілактики правопорушень(з 2011 року).

Значна увага приділяється колективній творчій діяльності школярів, що сприяє зайнятості в позаурочний час, і має на меті виховання в них соціальної активності, допомагає їм реалізувати себе, самоствердитися, правильно й корисно для себе організувати свій вільний час.

З метою задоволення потреб учнівської молоді щодо поліпшення здоров'я, фізичного та духовного розвитку в гімназії працюють гуртки та спортивні секції. Учасники вокального ансамблю (кер. Холодянська О.М.) за останній час ставали неодноразово переможцями і лауреатами онлайн-конкурсів з хорового та вокального мистецтва.

Окрім цього, учні мали змогу зустрітися з працівниками кримінальної поліції, прокуратури, переглянути науково – популярні, документальні,

художні фільми, спрямовані на профілактику правопорушень та злочинів, збереження особистого життя. В школі проведено такі заходи:

- випуск тематичних газет, плакатів, стіннівок;
- співпраця зі шкільною бібліотекою (захід «Протидія торгівлі людьми»);
- проект «ПРОЄКторія: Добро і милосердя єднають серця»;
- Всеукраїнський урок «Права людини» з нагоди проголошення Загальної декларації прав людини;
- на базі шкільної бібліотеки виставка літератури «Право і закон»;
- тематичні класні години: «Твої права та обов'язки». Конвенція ООН про права дитини;
- день правових знань та зустріч учнів школи з працівником правоохоронних органів (6-10 класи);
- класні години «Здоровий спосіб життя – це модно!»;
- години спілкування «Булінг в учнівському середовищі»;
- година спілкування «Конфлікти - причини виникнення та шляхи розв'язання»;
- виховна години «Ми проти насилля», «Толерантність – шлях до успіху»;
- бесіди з елементами тренінгу: «Мудра поведінка під час конфлікту»;

Велика увага в школі приділяється роботі з **превентивного виховання**:

- запобігання проявам екстремізму, расової та релігійної нетерпимості;
- проводився шкільний облік асоціальних підлітків та молодших школярів, які потребують допомоги, підтримки, організація відповідної корекційної роботи з ними;
- зустріч та індивідуальні бесіди з деструктивними сім'ями та робота з ними;
- співпраця зі службою у справах дітей, медичними закладами, центром соціальної служби для молоді;
- проводилась робота з педагогічним колективом школи (ознайомлення з новинками психолого-педагогічної літератури, бесіди, консультації з питань профілактики правопорушень серед неповнолітніх).

Протягом листопада-січня класними керівниками 1-11 класів проведені роз'яснювальні бесіди серед учнів, та їх батьків щодо правил безпечної поведінки під час можливих надзвичайних подій в умовах осінньо-зимового періоду.

В рамках державної програми «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів», використовується один з основних напрямків формування особистісного «Я», допомога в самореалізації через роботу органу **учнівського самоврядування**.

У стінах гімназії діти не тільки здобувають знання. Щоб допомогти учням повною мірою розкрити свій інтелектуальний, соціальний, духовний, фізичний потенціал, виховати їх громадянами, які мають активну життєву позицію, прагнуть взяти на себе відповідальність за суспільство, в якому вони живуть, підготувати їх до дійової участі в демократизації суспільства, в освітній процес було впроваджено систему учнівського самоврядування, провідними ідеями якої стали: організація пізнавальної, практичної, розвиваючої, соціальногромадської діяльності дітей та молоді; участь учнівської молоді у процесі виховання здорової, всебічно розвиненої особистості; захист прав та інтересів членів учнівського самоврядування; пріоритетність ігрових форм роботи з дітьми.

Вищим органом учнівського самоврядування є загальна Рада АШД, що скликається раз на рік, на якій вирішуються найважливіші питання гімназії: приймається програма діяльності, обирається Координаційна рада, затверджується план роботи та аналізується діяльність членів АШД. Між загальною Радою АШД діє виконавчий орган – Співдружність учнів 5-8 класів, рада старшокласників (9-11 кл.).

АШД діє в гімназії з 1994 року на підставі Статуту учнівського самоврядування, затвердженого загальними зборами учнів 5-11 класів гімназії. Учніське самоврядування працює за планом роботи, який складається на навчальний рік. Очолює АШД Голова – Булахова Єлизавета (10-Б клас), яка також цього навчального року прийняла участь у районному етапі міського конкурсу «Учень року» і посіла 3 місце в номінації «Лідер року» .

Робота учнів в АШД сприяє вихованню почуття господаря гімназії, класу, вмінню співпрацювати на принципах рівності, гласності, демократизму. Але не всі члени учнівського самоврядування активні. Тож класним керівникам потрібно більше уваги приділяти розвитку активної позиції членів учнівського самоврядування.

Реалізацію творчих здібностей учнів забезпечує позашкільна освіта. В школі працює 5 гуртків та 6 спортивних секції, якими охоплено 362 учня. Слід зазначити, що більшість учнів (70 %) відвідують клуби за межами гімназії, 22,3% дітей навчаються в музичних школах, 19% є вихованцями художньої школи, 4,2% є вихованцями центру дитячої та юнацької творчості.

Однією з ефективних форм розвитку соціальної активності учнів є їх залучення до участі у різноманітних районних, міських та обласних конкурсах, які дозволяють розкривати творчі здібності за різними темами та напрямками. Результативність участі учнів школи у міських заходах наступна:

Назва заходу	Хто брав участь	Результативність
Марафон унікальних справ «Батьки, зверните на нас увагу!»	Учні 8-Б класу	Переможці міського фінального туру
Марафон унікальних справ «ПРОЄКТОрія»	Учні 4 класів	Переможці міського етапу (диплом Департаменту освіти)
«Учень року»	10-Б клас	3 місце у районному етапі(номінація «Лідер»)
ONLINE• Міжнародний конкурс-фестиваль «Талановиті діти України».	8 –Б клас, 3-В клас	Переможці:2 місце хорівий колектив

		«Перлини»; 3 місце - «Барвограй»
Міський конкурс шкільних ЗМІ	АШД	3 місце в номінації «Соціальний плакат»
Дистанцій всеукраїнський фестиваль конкурс дитяцько-юнацької журналістики «Star way»	5-А клас, 8-В клас	Лауреати фестивалю
Міський конкурс творчих робіт «Присвяччя рідному місту»	5-В клас	Переможці у своїй віковій категорії
Всеукраїнський онлайн- марафон до 75-річниці утворення ООН	АШД	подяка
Конкурс соціально значущих молодіжних проектів	10-Б клас	Переможець конкурсу

Отже, слід зазначити, що проведена робота в школі в 2020-2021 навчальному році сприяла вихованню якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, праці, природи, мистецтва, самого себе та знаходиться на належному рівні.

Виходячи із загальношкільної виховної проблеми школи, головна увага приділялася створенню умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних та власних інтересів, виховання громадянина з демократичним світоглядом і культурою, який не порушує прав і свобод людини, виховання в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я, формування належних гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, зміцненню

фізичного здоров'я дітей, розвитку творчих здібностей для задоволення морально-духовних запитів через участь у різноманітних конкурсних-ігрових програмах, святах, фестивалях, створенню сприятливого психологічного мікроклімату, створенню умов для задоволення соціальних проблем – залучення до активної творчої діяльності дітей всіх соціальних груп, їх оздоровлення та організація змістовного відпочинку під час канікул. У наступному навчальному році слід продовжити працювати над вдосконаленням соціальної та творчої активності учнів, самовихованням та самореалізацією учасників виховного процесу, здійсненням послідовності, наступності та єдності навчання й виховання.

Стан працевлаштування випускників

На виконання ст. 53 Конституції України, ст. 35 Закону України «Про освіту» в частині здобуття молоддю повної загальної середньої освіти та працевлаштування випускників 9-х та 11-го класів, з метою контролю за охопленням повною загальною середньою освітою дітей і підлітків шкільного віку в закладі була запланована спільна робота з РУО Шевченківського району, вищими навчальними закладами міста I-II рівнів акредитації та III –IV рівнів акредитації. Така робота проводилася як з учнями так і з батьками:

- школа забезпечена законодавчими та нормативними документами, які передбачають обов'язкову повну загальну середню освіту;
- під час освітнього процесу та в позаурочний час проводилася профорієнтаційна робота з учнями;
- створено банк даних випускників 9,11 класів за минулий навчальний рік;
- працювали з випускниками з метою залучення до навчання у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації та подальшим працевлаштуванням;
- згідно з графіком проведення профорієнтаційних заходів з учнями 8-10 класів у 2020/2021 навчальному році з жовтня по травень взяли участь у профорієнтаційних заняттях щодо підвищення престижу професій, необхідних на ринку праці в місті, області;

201 9/ 202 0	83	11	-	83	-	-	-	-	-	-	-	-
202 0 /202 1												

Працевлаштування випускників 11 класів

	Кіль- кість випу- скни- ків	Продовжують отримувати освіту				Не навч- а- ютьс- я	З них					
		ВН З III- IV р. акр.	ВН З I-II р. акр.	Ц П О	Ін ші		Працев- лаштов- ано	Не працюють, не навчаютьс- я	Хвор і та виїха- ли за межі країн обла- сті	Інші (виїха- ли за межі країн и)		
201 9/ 202 0	61	61	-	-	-	-	-	-	-	-		
202 0/ 202 1												

З метою профілактики шкідливих звичок у школі спланована й проводилась робота по забезпеченню цікавого дозвілля, робота гуртків, факультативів та секцій за інтересами. Для учнів організовувались і

проводились бесіди з профілактики шкідливих звичок. В школі оформлено інформаційний куточок, санітарні бюлетені. В шкільній бібліотеці організовувались змінні виставки літератури на дану тематику.

Педагогічним колективом гімназії ведеться постійна планомірна робота на виконання закону України «Про заходи з **попередження та зменшення вживання тютюнових виробів** і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».

В гімназії розроблені та затверджені заходи щодо проведення антинікотинової інформаційно-освітньої та профілактичної роботи серед дітей та підлітків. В планах виховної роботи класних керівників передбачені індивідуальні бесіди з профілактики тютюнопаління з дітьми, схильними до правопорушень.

Крім цього окремо було винесено на обговорення в педагогічному колективі питання відмови від тютюнопаління педагогічних працівників та працівників гімназії, прийнято відповідне рішення.

Значний вклад в антинікотинову пропаганду вніс і конкурс плакатів на тему: «Молодь за здоровий спосіб життя».

Представника проекту «Шкільна поліція» були проведені бесіди на відповідну тематику:

- «Вплив нікотину на здоров'я людини»;
- «Паління і спорт несумісні»;
- «Від нікотину до наркотиків – один крок».

Питання про заборону тютюнопаління серед школярів було внесене в порядок денний класних батьківських зборів під час розглядання питання щодо зміцнення здоров'я учнів.

Ведеться планомірна робота з питань протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та поширенню наркоманії.

Усі класні керівники були також познайомлені з методичними рекомендаціями щодо проведення годин спілкування з профілактики ВІЛ/СНІДу та наркоманії серед підлітків гімназії, згідно з якими в кожному

класі проводяться обов'язкові виховні заходи. Облік цієї роботи ведеться на сторінках класних журналів, що контролюються адміністрацією.

Класні керівники проводять цикл обов'язкових годин спілкування з даної тематики: «Запобігання ВІЛ –СНІДу в Україні». На годинах спілкування у 5-9 класів класними керівниками порушуються питання протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та поширенню наркоманії.

Питанню профілактики наркоманії та СНІДу приділяється належна увага і у позакласній роботі школи. У кабінеті біології, основ здоров'я, права, бібліотеці створені куточки здоров'я, де зібрана література з даної теми. Учителі та учні мають змогу користуватися цими матеріалами.

Постійно проводяться заходи, спрямовані на виховання здорового способу життя.

Профілактична робота з попередження наркоманії та СНІДу постійно проводиться і з батьками.

В школі працює програма по ліквідації **безпритульності і бездоглядності**. Заходи ліквідації безпритульності і бездоглядності дітей передбачені річним планом роботи гімназії та планом роботи з дезадаптованими дітьми.

В гімназії створено банк даних на цих дітей, картки особистого обліку, акти обстеження побутових умов, психолого – педагогічна характеристика.

Окремо з батьками дітей, що потребують посиленої педагогічної уваги, працює громадський інспектор з охорони дитинства, призначений наказом по гімназії (у зв'язку з декретною відпусткою соціального педагога).

Класними керівниками ведеться облік відвідування занять дітьми, схильними до бродяжництва та пропусків уроків.

Для учнів з питань взаємоповаги в сім'ях, стосунків з батьками, вчителями, ровесниками надаються індивідуальні консультації, проводяться бесіди.

Соціальний захист учнів та робота з дітьми пільгових категорій

Упродовж 2020/2021 навчального року робота гімназії щодо соціального захисту дітей пільгових категорій була спрямована на дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування», указів Президента України від 12.01.2018 року №5 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа». «Про додаткові заходи щодо вдосконалення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями» (від 23.06.2001, №467/2001), «Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей» (від 30.12.2000, №1396/2000), «Про затвердження комплексних заходів щодо профілактики бездоглядності та правопорушень серед дітей, їх соціальної реабілітації» (від 18.03.2001, №2402-III).

Робота з даного напрямку проводилась відповідно до річного плану роботи гімназії на 2020/2021 навчальний рік, плану роботи шкільної соціально-психологічної служби.

Заступник директора з виховної роботи координував роботу класних керівників, соціально-психологічної служби школи щодо оформлення та ведення соціальних паспортів класів, підготовки необхідної інформації, документів, проводив консультації, інструктажі щодо організації роботи з дітьми пільгового контингенту; організовував роз'яснювальну роботу з батьками, опікунами дітей з питань охорони прав та інтересів дитини; брав участь у проведенні первинних та контрольних обстежень умов життя і виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, (двічі на рік), а також дітей і підлітків, батьки яких не забезпечують їм належного виховання та утримання; здійснював облік працевлаштування випускників 9-11 класів з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування; сприяв залученню дітей пільгового контингенту до гурткової роботи; контролював забезпечення дітей пільгових категорій безкоштовним харчуванням згідно з

вимогами чинного законодавства; узагальнював інформацію про проведену роботу на нарадах при директорові, засіданнях МО класних керівників.

Соціально-адміністративною службою школи постійно здійснювався контроль за відвідуванням занять дітей, які залишились без батьківського піклування, та інших дітей, соціально вразливих категорій.

Створено банк даних дітей пільгових категорій, що постійно оновлюється. На внутрішньошкільному обліку знаходяться діти певних категорій:

- Позбавлені батьківського піклування – 3 учня;
- Діти-сироти – 3 учня;
- Діти, які опинилися в складних життєвих обставинах – 2 учні(на кінець навчального року -0 учнів);
- Діти, батьки яких перебували в зоні АТО – 23 учня;
- Діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи – 4 учня;
- Діти, що стоять на внутрішньошкільному обліку - 2 учня;
- Діти з багатодітних сімей – 69 учнів;
- Діти – напівсироти – 15 учнів;
- Діти, які проживають в неповних сім'ях (одинокі матері)– 9 учні;
- Діти з малозабезпечених сімей – 16 учнів;
- Діти з особливими освітніми потребами – 4 учня.

Питання соціального захисту дітей пільгового контингенту щомісяця заслуховувалося на виробничих нарадах при директорові, на засіданнях педагогічної ради.

Організовано було безкоштовне харчування учнів 1-4 класів та дітей пільгових категорій, а саме: дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, батьки яких перебували у зоні АТО, дітей з малозабезпечених сімей. Протягом року надавались консультації батькам, вчителям та учням пільгових категорій. При організації заходів поза межами школи перевага надавалась дітям пільгового контингенту. Діти, позбавлені батьківського піклування, забезпечені Єдиними проїздними квитками.

Соціально-адміністративною службою школи здійснювались наступні заходи щодо соціального захисту дітей пільгових категорій:

- Здійснювався контроль за змінами в соціальному статусі дітей, зміни фіксуються в соціальних паспортах класних колективів та в єдиному соціальному паспорті освітнього закладу.
- Проводилось обстеження умов проживання, навчання, працевлаштування, оздоровлення та соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей – інвалідів, дітей з сімей, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, дітей з малозабезпечених та багатодітних сімей, дітей, які проживають у складних життєвих обставинах з відповідним оформленням актів та особових справ.
- Перевіряється збереження закріпленого житла, майна дітей – сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечення дітей безкоштовним харчуванням. Єдиними проїздними квитками, користуванням підручниками, охоплення відвідуванням гуртків, секцій тощо.
- Здійснювався правовий всеобуч батьків та дітей з питань дотримання вимог Конвенції ООН про права дитини та захисту їх прав, із залученням до цієї роботи класних керівників відповідних класів.
- Забезпечення дітей початковими знаннями про права та свободи дітей (як маленьких людей і юних громадян), а також відомостями про правові норми, що регулюють відносини практично в усіх сферах суспільного життя.
- Забезпечення індивідуального підходу до кожної дитини на основі її психолого-педагогічного вивчення.
- Пропаганда здорового способу життя, здійснення превентивного виховання, профілактика алкоголізму, наркоманії, злочинності.
- Орієнтування дітей на загальнолюдські й національні цінності на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина та дотримання правових норм, правомірної поведінки й толерантного спілкування.
- Забезпечення захисту прав, повноцінного життя, розвитку та виховання дітей пільгового контингенту.

- Формування всебічно розвиненої особистості, здатної до повноцінного життя у суспільстві:

- поліпшення стану здоров'я шляхом профілактики захворювань;
- забезпечення покращення умов розвитку, виховання і освіти дітей;
- забезпечення підтримки творчо обдарованих дітей, розвитку їх здібностей.

В гімназії є учні, що живуть у *родинах*, де вони втягуються дорослими або однолітками у протиправні дії. Причому, такі проблеми існують не тільки в сім'ях з низьким матеріальним становищем, а й у сім'ях із великими матеріальними статками, причиною чого є бездоглядність у задоволенні потреб, переважно розважального характеру. До таких учнів за допомогою адміністрації гімназії, представниками Шкільної поліції та працівників Служби у справах дітей ми намагалися знайти особистісний диференційований підхід, проявити якнайбільше педагогічного такту, тримати під постійним контролем відвідування занять у школі та місцезнаходження їх у позаурочний час, залучати їх до участі у гуртках, секціях. Рада з профілактики правопорушень попереджає батьків таких дітей про відповідальність перед Законом за безвідповідальне ставлення до своїх обов'язків.

Заходи щодо попередження та профілактики злочинів в учнівському середовищі

На виконання Комплексної програми профілактики правопорушень на 2015-2020., відповідно до річного плану роботи школи на 2020/2021 навчальний рік проаналізована робота з попередження та профілактики правопорушень і злочинності, наркоманії, СНІДу серед учнів школи. Розроблено і проведено організаційні заходи з профілактики злочинності, правопорушень та бездоглядності серед неповнолітніх. Узято на контроль питання:

- максимального охоплення дітей шкільного віку загальною середньою освітою;
- відвідування учнями школи навчальних занять;
- залучення неповнолітніх, які перебувають на внутрішкільному обліку, до занять у гуртках, спортивних секціях у позаурочний час;

- виконання заходів річного плану роботи гімназії щодо попередження правопорушень і злочинності.

У школі розроблено систему роботи з профілактики правопорушень і злочинів серед учнів, яка охоплює такі напрямки:

- соціальна робота
- психолого-педагогічна робота;
- правове навчання і виховання;
- профілактика наркоманії, алкоголізму і СНІДу.

Для подальшої правової освіти учнівської молоді освітнім закладом визначені шляхи її реалізації, розроблені заходи для вирішення конкретних завдань правового виховання, до яких віднесено:

- формування у кожного учня системи знань із питань основ держави і права та відповідних компетенцій, розвиток інтересів учнів до цієї галузі знань;
- формування потреби активно захищати у встановленому законом порядку свої права та законні інтереси, а також права та законні інтереси інших осіб;
- формування поваги до держави.

У зв'язку з підвищенням у державі рівня злочинності серед дітей та підлітків, збільшенням кількості дітей, які займаються бродяжництвом, вживають алкоголь, наркотичні речовини, тютюн, зазнають насильства в сім'ї першочерговим завданням гімназії є максимальне посилення контролю за дітьми з девіантною поведінкою, за неблагополучними сім'ями та батьками, які мало приділяють уваги вихованню та навчанню своїх дітей.

У ході перевірки проаналізовано індивідуальну виховну роботу класних керівників з учнями з девіантною поведінкою, а також роботу з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, проведення заходів по зміцненню моральності учнів. Проаналізовано рівень участі учнів у гуртках, роботу класних керівників щодо залучення учнів до гуртків, спортивних секцій, відвідування бібліотеки; роботу з батьками, діти яких схильні до правопорушень, бродяжництва, вживання шкідливих речовин.

Класні керівники ведуть чіткий (поурочний) контроль за станом відвідування учнями занять. Налагоджено роботу з батьками щодо своєчасного інформування адміністрацією школи про причини відсутності школярів.

Для організації цікавого та змістовного дозвілля дітей у школі працює мережа гуртків

Для профілактичної роботи запрошувались працівники ювенальної превенції, представники Шкільної поліції, які проводили співбесіди щодо запобігання бродяжництва та злочинності, правопорушень серед учнівської молоді, профілактики шкідливих проявів та звичок.

У 2020/2021 навчальному році складено соціальний паспорт гімназії. Учні, схильних до девіантної поведінки взято на внутрішкільний облік, заведено журнали спостережень за даною категорією учнів, в яких зафіксовані загальні відомості про дитину, батьків, їх місце роботи, акти обстеження житлово-побутових умов, індивідуальна робота з дитиною, яку проводять заступник директора гімназії з виховної роботи, класний керівник.

Важливу роль у запобіганні і подоланні відхилень у поведінці дітей і підлітків відіграє шкільна Рада профілактики правопорушень серед неповнолітніх, на засіданнях розглянуто поведінку, успішність учнів школи, стан відвідування конкретного класу.

Проте в роботі з профілактики правопорушень є чимало недоліків як в діяльності класних керівників, так і в школі в цілому. Залишає бажати кращого індивідуальна робота щодо організації дозвілля учнів, які схильні до правопорушень, залученню дітей до громадського життя класу.

Необхідною ланкою діяльності педагогів школи є **правовиховна робота**. Усвідомлюючи важливість радикальних змін у всіх сферах життя країни, вчителі гімназії впроваджували в практику правовиховної роботи нові підходи, спрямовані на створення системи виховання на основі гуманізації життя школи. В основу організації системності в здійсненні виховного процесу в школі покладено диференційно-індивідуальний підхід, врахування вікових особливостей дітей.

У класах першого ступеня навчання – створення сприятливої психолого-педагогічної атмосфери, проведення ранньої діагностики і корекції у поведінці, всебічне вивчення індивідуальних особливостей учнів, виявлення дітей з відхиленням у розвитку і поведінці.

В старших класах робота спрямовувалась на пізнавально-інтелектуальну діяльність учнів: крім навчального курсу «Основи правознавства».

В школі вивчалось питання про роботу з використання державної символіки України. Відповідно до Закону України «Про освіту» та «Комплексної програми боротьби зі злочинністю та правопорушеннями серед учнівської молоді» проводилась робота щодо запобігання правопорушень серед учнів школи.

Була налагоджена тісна взаємодія школи з ювенальною превенцією Шевченківського району та службою у справах дітей управління культури, молоді та спорту Шевченківського району Харківської міської ради.

У 2020/2021 навчальному році під час літніх канікул була організовано відпочинок та оздоровлення дітей та учнів гімназії на її базі. За період роботи ДЗВ були здійснені такі екскурсії: до Харківського планетарію ім. Ю. Гагаріна, до Фельдман ЕкоПарку, до Саду Шевченка, до контактного зоопарку, до парку культури і відпочинку ім. М. Горького, до музею залізниці, до Саржиного Яру, до боулінг клубу «Магніт», культпоходи до Палацу студентів НЮУ ім. Я.Мудрого, до Харківського театру для дітей та юнацтва, до Палацу студентів НТУ «ХП», до ЦДЮТ №1, до кінотеатру ім. О. Довженка. переглянуто вистави цирку «Бенефіс», «Іриска», проведено інтелектуально-розважальна програма «Мега мозг», шоу «Ілюзія», проведено майстер-класи з виготовлення м'яких іграшок, створення картин вовною, конкурси та виховні заходи у загонах, працювали гуртки образотворчого мистецтва, музичний, оригамі, спортивний. Проведені спільно із іншими установами:

- взято участь у концертно-розважальних програмах ЦДЮТ № 1;
- організовані гурткові заняття з техніки оригамі (ЦДЮТ № 1);
- проведено бесіду представниками управління патрульної поліції в Харківській області (шкільних офіцерів поліції).

Особливістю виховної роботи ДЗВ «Веселка» було проведення екскурсій, відвідування театрів та кінотеатру. Крім того, запрошувалися до ДЗВ творчі колективи (театральні, циркові). Всього за період роботи ДЗВ «Веселка» на базі ХГ № 169 було оздоровлено 166 учнів.

Моніторинг стану виховної роботи у 2020/2021 навчальному році показав, що виховна робота у ХГ № 169 знаходиться на достатньому рівні – 0,853.

Таким чином аналіз підсумків навчального року дає підстави зробити висновки, що за навчальний рік зріс рівень фахової майстерності педагогів, педагогічний колектив школи в процесі своєї діяльності реалізував мету виховання, поставлену на початку навчального року. Нетрадиційні форми виховної роботи дали можливість творчо працюючим педагогам продемонструвати знайдені ними методичні прийоми під час досягнення даної проблеми. Але поряд з позитивними моментами ще є деякі недоліки: недостатній показник участі учнів гімназії у районних та міських заходах та конкурсах, що говорить про недостатню просвітницьку роботу класних керівників та заступника директора з виховної роботи. Формування інформаційного банку, необхідного для керування виховним процесом, реалізація творчих здібностей класних керівників й узагальнення передового педагогічного досвіду через організацію відкритих заходів виховного характеру, обмін досвідом; сприяння становленню й розвитку органів учнівського самоврядування, забезпечення єдиного принципового підходу до виховання й соціалізації учнів. Недостатній рівень підготовки класних керівників щодо використання сучасних, інтерактивних форм виховної роботи (9 особливо в умовах карантину). Педагогічному колективу слід звернути особливу увагу на підвищення рівня знань, формування культури академічної доброчесності, продовжувати роботу по створенню безпечного освітнього середовища.

За січень-серпень 2021 року до спеціального фонду гімназії залучено коштів від фізичних та юридичних осіб в сумі 482 986,21 грн., які було оформлено згідно діючого законодавства, з них коштів від надання платних освітніх послуг в сумі 471 466,50 грн., за оренду 8 635,28 гр., металобрухт 2 884,50.

У 2021 н.р., на підготовку закладу до нового навчального року було витрачено за кошти бюджету 185 702 ,75 грн., поточний ремонт системи опалення в класах 49 961 гр., придбання комп'ютеризованого робочого місця

вчителя початкових класів – 3 комплекти – 70 500,00 гр., придбання дидактичних матеріалів 26 025,00 гр., придбання МФУ, ламіраторів 26 961,12 гр., класні журнали – 1 203,63 гр., повірка приладів обліку 4 632,00 гр., повірка заземлення 3 700,00 гр., технічне обслуговування вогнегасників 2 720,00 гр.

На зміцнення матеріально-технічної бази закладу надійшло дарунків на суму – 83 217,14 грн.

Придбання матеріалів для поточного ремонту – 34 107,56 гр.,

Господарчі товари – 24 859,00 гр.

Обладнання для кабінетів – 8 962,00 гр.

Установка металевих дверей в початковій школі 7 000,00 гр.

Підписка періодичних видань – 4 794,78 гр.

Оплата охоронних послуг 3 493,80 гр.

Під час перевірки їдальні адміністрацією та батьківською радою гімназії, зауважень щодо роботи персоналу та якості харчування учнів не було. У січні-серпні 2021 року було витрачено 474 598,00 грн., на безкоштовне харчування учнів 1 – 4 х класів в тому числі 429 730,00 грн., на харчування дітей пільгового контингенту – 36 468,00 гр. – 32 учня та у пришкільному таборі 20 учнів на суму 8 400,00 гр. Також учні 1-4 х класів були забезпечені безкоштовним молоком на суму – 23 553,60 грн.

На підставі аналізу результатів діяльності ХГ № 169 можна визначити роботу педагогічного колективу в цілому як задовільну.